

COFNAĆ SIĘ (16) *vb pf*

się (10), sie (6).

-f- (15), -ff- (1).

o jasne.

inf cofnąć się (6). \diamond *praet* 1 sg m cofnął(e)m się (1). \diamond 3 sg m cofnął się (1). \diamond 3 pl m pers cofnęli się (5). \diamond *plusq* 2 sg m -eś się był cofnął (1). \diamond *con* 3 sg n by się cofnęło (1). \diamond 3 pl m pers by się cofnęli (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVI – XVIII w. s.v. cofać się*.

Skierować się w tył, odstąpić wstecz; alienare se retrorsum, retrocedere, retrorsum reversum esse PolAnt (16) : Zás wżyłtek lud widzieli gromy y błyłkáwice [...] tedy vyrzał lud/ y o [!] cofnęli fię/ y ftali zdáleká. *BudBib Ex* 20/18.

Zwrot: »cofnąć się nazad« = *regredi* *Modrz* [szyk zmienny] (4): [działo] ielliby przeftrome/ trzeba ie też záprzec by fie ná zad niecoffnęło/ boby przes to fkáziło miárę fwoię. *BielSpr* 75; To wyrzekszy, wystrzelił oszczep i uderzył Parisa prawie na tarcz, jako był umierzył, I przepędził ji przez tarcz i przez blach kowany, A ten sie nazad cofnął i został bez rany. *KochMon* 31; Bo ponieważ to żołnierska iest rzecz/ y záłtánowić fię/ y rułzyć fię ábo poftąpić/ y vderzyć ná nieprzyacielá/ y cofnąć fię ná zad *ModrzBaz* 112; *LatHar* 728.

W przen (1) : Iam mnimał pánie Boiánowłki/ żeś W. M. z białemigłowámi chciał wftąpić w iednánie [...]: lecz tákeś ich w.m. teraz dotknął/ iż tho znác/ żeś fie był w. m. dla wzięcia pošíłku cofnął *GórnDworz* Dd5.

Przen (9) :

a) *Zaniechać czegoś, odwołać, zaprzec się; wzdragać się* (7) : Pan Iehowá otworzył mi vcho/ a ia nie zuchwalałem fię nie cofnąłem fię. *BudBib Is* 50/5.

cofnąć się od czego (3): cofnęli fię od Niceńłkiego poftánowienia/ vważáiąc/ iż to łowko nie podług píłmá s. *NiemObr* 128, 106; *WerGość* 209.

cofnąć się z czego (1): Ináczey fię obaczyć nie mogą/ ázby fię cofnęli z tey obłędliwey drogi/ náftąpiwłzy/ ná prawdziwą drogę páńłką *NiemObr* 80.

Zwrot: »cofnąć się nazad« (3): Ale kiedy człowiek/ thák dáleko w tey mierze zábrnie/ iż bez fwey wielkiey lekkości/ cofnąć fie ná zad nie może/ tám iuż nielza/ iedno konać fthátecznie/ fwoie przedfięwzięcie *GórnDworz* E2, N; *WerGość* 209.

b) *Odstąpić od wiary* (2) :

cofnąć się od kogo (1): Y ktorzy fię cofnęli od Iehowy *BudBib Soph* 1/6.

Zwrot: »cofnąć się nazad« (1): Opuścili Páná/ wzywáli ku gniewu Świętego Izráelłkiego/ y cofnęli fię ná zad [*alienaverunt se retrorsum*]. *BibRadz Is* 1/4.

a. *W funkcji strony biernej: być odwołanym, zaniechanym; przen* (1) :

Zwrot: »nazad się cofnąć« (1): FRymárki wżytkié/ któreby były z łzkodą Rzeczypołpolitéy/ máią fie ná zad cofnąć *SarnStat* 90.

Synonimy: *ustąpić, wrocić się*.

Formacje współrdzenne cf *COFAĆ*.

Cf *COFNIENIE SIĘ*

